

BORST

It always comes back to us - why are we here? Well, we just happened to be here, we couldn't choose it. The chance of us being born - that sperm hitting that egg - is 400 trillion to 1. We're not special, we're just lucky; and this is a holiday. We didn't exist for 14 and a half billion years. Then we get 80 or 90 years if we're lucky, and then we'll never exist again. So we should make the most of it.

— **Ricky Gervais**

Inhoud

Veertig jaar later	11
Pennetje	14
Bij de dood van Rinus Michels	29
Vage herinnering	33
Wat ook moog' gebeuren	35
Vader	54
Gemankeerd	57
Ten voeten uit	59
Frau Helmer	67
Gedachten bij Dennis' vlieg angst	75
Een tackle als hoogtepunt	89
Idool	92
Koeman	94
Vrouwen voetbal	97
De commune in Jaffa	100
De ziekte van Hedel	108
Devin	111
Nees	115
Bij de dood van Johan Neeskens	117
Ebi wil naar huis	120

De eindeloze tragiek van Zweedse vrouwen	141
The World Cup Soccer	145
Een constante	149
Waarom ik zo van Sparta hou (1)	151
Van Basten-Krajicek, een tenniswedstrijd	153
Buik(je)	161
Uitschakelen	165
Ontmoeting bij de Albert Heijn	167
Faas	170
Alle ballen op Heintje	172
Voetbalknietje	180
Dodehoekspiegel	182
Ien Hiddink	188
Glenn Hoddle	191
Kanttekeningen bij het gebruik van een camera	193
Simon Kuper	197
De Baksteen	199
Memphis	202
Rust	203
Waarom ik zo van Sparta hou (2)	206
Kazuo Ishiguro	209
Redelijke clubvoetballers	211
Het offer	213
Deelder in Dizzy	239
Victoria	241
Fetisjist	245
De perfecte schwalbe	248

De Coolsingel bleef leeg	250
Diego's leefruimte	296
Valkuil	298
Gevallen held	305
Waarom ik zo van Sparta hou (3)	309
Kerkhof	311
Een voorschot op de dood	313
Net als Henk	332
Profeet	335
De kapper uit Bos en Lommer	337
Sparta-Ajax	362
Joke	364
Joke (2)	367
Bij de dood van Jan Wolkers	370
Kolya	373
Willem	382
Waarom ik zo van Sparta hou (4)	386
Monica, Andréa en Karina	388
Grootheden	391
Hoofdbrekers	393
Schieten op Volkert van der G.	397
Truus	417
De hinkende mens	419
Nederlanders blinken uit in onbescheidenheid	422
Het geval Seedorf	426
'Geen waive'	444
Waarom ik zo van Sparta hou (5)	446

Verrek	450
Lekker belangrijk	453
Woorden	474
Mrs Morley	476
Johan	477
Verantwoording	507

Veertig jaar later

2025

Op het bordes van het stadhuis in Rotterdam heb ik op zondag 6 mei 1984 niets te zoeken. Toch sta ik er. Ruim veertig jaar later zie ik mezelf ineens terug bij het kijken van een documentaire over het Feyenoord van Johan Cruijff. Het landskampioenschap wordt gevierd. Ik zet het beeld even stil.

Op het volle bordes herken ik Thijs Libregts. Voor de coach van Feyenoord bevindt zich Bram Peper, oud-voetbalprof en burgemeester van Rotterdam. Twee maanden eerder werkte hij zich in de nesten, omdat Ischa Meijer hem in *Vrij Nederland* vakkundig had laten leeglopen. Peper, de ambtsketting om, ruim in zijn vel, heeft een glas champagne in de hand. Ik druk op play. De burgemeester wurmt zich naar voren en komt achter de kampioen geworden voetballers van Feyenoord terecht. Vanuit de tweede linie strekt hij zich even en ziet hoe godsgruwelijk vol de Coolsingel is.

Back to the future kom ik nu bij mezelf aan. Nog geen man, een jongeman. Ingehouden opwinding meen ik te zien. Dit is zo groot. De mensenmenigte overweldigend. Het geluid. De supporters zingen het clublied 'Hand in Hand Kameraden'.

Joop Hiele, Ben Wijnstekers, Mario Been en Peter Houtman doen vrolijk mee. Ook de lippen van burgemeester Peper bewegen, tot hij weer een slok neemt.

Het verst weg van mij staat Ruud Gullit. Onopvallend, in de derde linie, bevindt zich Johan Cruijff. Hij ondergaat het allemaal als vanzelfsprekend. Schouderophalend, bij wijze van spreken. Cruijff zegt iets tegen een man. Waarschijnlijk 'logisch' of 'heb ik toch gezegd'. Feyenoord verloor aan het begin van dat seizoen met 8-2 in Amsterdam maar Cruijff zei toen dat niet Ajax maar Feyenoord gewoon kampioen ging worden. Een visionair, net als Bram Peper, die tot 1998 mag blijven zitten en van Rotterdam een wereldstad maakt.

Libregts, Gullit, Been, Peper, Cruijff, al die mensen zal ik niet veel later tegenkomen, blijven tegenkomen, professioneel. Iets wat ik op 6 mei 1984 niet ambieer of realistisch acht. Het komt niet in me op. Het is niet voor me weggelegd. Ik ben verlegen – al kan ik uit het niets de schroom afwerpen, precies mijn moeder. Als rechtvaardigheid in het geding is, volgt er temperament.

Kijk me daar staan. Verdwaalde Spartaan, Rotterdamse jongen met een Hillegersbergse kaksjaal om. Ik ben 21 jaar en mag dankzij mijn broer een paar maanden stagelopen bij Radio Rijnmond. In mijn rechterhand heb ik mijn gereedschap vast, een kladblok. Er gaat een dienblad glazen champagne voorbij. Ik taal er niet naar, nooit gedaan.

Er is nadrukkelijk gesteld na Willem II-Feyenoord (0-5): je mag wel het stadhuis in bij het kampioensfeest maar níét het

bordes op. Ik ben er toch op gepiept. Ik durf daar geen speler aan te kijken, laat staan aan te klampen. Maar ik sta er.

De volgende dag sta ik prominent op de voorpagina van de krant die mijn vader en moeder lezen, het *Rotterdams Nieuwsblad*. Later zegt de bekende Rotterdamse sportjournalist Jan D. Swart tegen me: 'Je zat er bovenop. Ik dacht: die moet ik hebben.' Jan, chef sport bij Sijthoff, rijdt in een Mercedes. Iets wat zijn hoofdredacteuren nooit zal lukken. Zelf doe ik alles op de fiets. Ik heb geen rijbewijs. Mijn wereld houdt op bij de stadsgrenzen van Rotterdam.

Pennetje

2025

Bedwelmd en geïnspireerd door het wereldkampioenschap voetbal in Spanje besloot ik in 1982 voetbaljournalist te worden. Ik hield van voetbal en van lezen en schrijven en de eerlijkheid gebiedt te zeggen: verder kon ik gewoon niks. Dat het interviewen van voetballers moeilijker en vervelender is dan je denkt, wist ik toen nog niet.

Voor het huis-aan-huisblad *De Westergids* had ik in 1983 een vraaggesprek met de 17-jarige spits van Sparta. Henk Fräser was een verlegen jongen. Hij zei ja en nee en ja en nog eens ja, of hij knikte. Waarschijnlijk vergat ik open vragen te stellen. Na een minuut of vijf lichtte hij iets toe. Het uitweiden bestond uit één zin. Dat vraaggesprek was een zeer claustrofobische ervaring. In elk vol vliegtuig denk ik eventjes aan Henk Fräser.

Ik was 21 jaar. Niet dat ik meteen twijfelde aan het beroep waarvoor ik gekozen had, maar ik zag toch een beetje op tegen de rest van mijn leven. Gelukkig kwam al snel Henk Salari op mijn pad. Wat deze stoere verdediger van svv allemaal heeft gezegd weet ik echt niet meer, maar mijn kladblok stroomde

vol zonder dat ik veel vragen hoefde te stellen.

Aan de zijde van de bluffer Frenkie Schinkels die profvoetbal speelde in Oostenrijk deed ik een paar maanden later mee aan het GEB-toernooi dat werd gespeeld op de loodzware kleivelden van Laag Zestienhoven in Rotterdam. Schinkels' deelname was illegaal. Jan Könemann van svv deed ook stiekem mee. Op weg naar de finale werd ik me ervan bewust hoe verschrikkelijk goed profvoetballers konden voetballen. Op het veld realiseerde ik me dat ik een gefnuikte betaald voetballer was, zo eentje die noodgedwongen voetbaljournalist wilde worden.

Na het laatste fluitsignaal (de finale was in o-o geëindigd) zei Schinkels dat ik een van de vijf strafschoppen moest nemen. Mezelf teleurstellen was het probleem niet, maar falen voor het oog van de bij Feyenoord opgeleide Schinkels, die gedachte was bijna ondraaglijk. Misselijk van angst koos ik een hoek en via de paal ging de bal erin. Ik was zo opgelucht dat ik mijn nederigheid eventjes overwon. Onder de douche vroeg ik Schinkels om een interview voor *Het Vrije Volk*. Hij vond het goed. Frenkie – ik mocht Frenkie zeggen – vertelde geweldige anekdotes uit zijn tijd bij de jeugd van Feyenoord die ik allemaal opschreef natuurlijk. Het was een onderhoudend verhaal, maar toen ik het in de krant teruglas waren alle anekdotes geschrapt door de eindredacteur. Het was mijn eerste en laatste verhaal voor *Het Vrije Volk*, de krant waar mijn grote broer politieverslaggever was geweest. Ik denk dat toen mijn wantrouwen tegen eindredacteurs is ontstaan.